

závazku a žádá náhradu škody jemu tímto nesplněním smlouvy vzešlé (§ 1295 obč. zák.). Podle §u 1298 obč. zák. bylo tudíž na žalované, by prokázala, že bez svého zavinění nemohla splniti smluvní závazek. Tento důkaz se žalované nezdařil. Dle nesporného doslovu kolektivní smlouvy o dodání řepy byla žalovaná zavázána, dodati žalobci jako pěstiteli řepy semeno dobré klíčivosti a nemíchané. Tato smlouva má další ustanovení že při prokázané nutnosti pěstitelem ohlášeného druhého osevu cukrovky nezapočítá cukrovar poprvé spotřebované semeno, nýbrž započítá pouze semeno k druhému osevu odebrané. Tímto ustanovením jest pěstitel zavázán přikročiti k druhému osevu a nemůže tudíž vzhledem k účelu smlouvy, by dodal ze semene vypěstovanou řepu, domáhati se zrušení smlouvy a tím uplatňovati nárok ze zprávy. Touto smlouvou není však nikterak vyloučeno, by se nedomáhal náhrady škody, jež má svůj základ v dodání semene protismluvniho a jež mu vzešla tím, že musil opětně připravovati půdu k novému osevu, a že výnos z tohoto osevu byl menším, což by se nebylo stalo, kdyby byla žalovaná dodala hned původně semeno dle smlouvy, totiž dobré klíčivosti. Nepochybily tedy nižší soudy, když považovaly žalobu žalujícího pěstitele za žalobu o náhradu škody, vezme-li se zřetel k jejich zjištění. Dle těchto zjištění byla klíčivost (36%) nedostačující, semeno bylo jakosti špatné, jež při prvním osevu skutečně nevyšlo, pročež přikročil žalobce k druhému osevu, jehož výnos byl menší, a tím utrpěl škodu, — jež v uplatňované části jest nejen pravděpodobnou, nýbrž i přiměřenou. Než dle dalších zjištění nižších soudů jsou námítky žalované společnosti, — že žalobce, přijetím semene přes vytýkanou suchlost toto semeno schválil, že nárok žalobcův byl větším přidělem řízků vyrovnán a že žalovaná byla jen zavázána, vydati bezplatně náhradní semeno — neodůvodněné, jak správně nižší soudy uznaly, naproti tomu žalobcův nárok plně opodstatněn. Neposoudil tedy odvolací soud, potvrdiv rozsudek soudu první stolice, nesprávně věc po stránce právní, vždyť na základě zjištění za daného stavu věci ani k jinému závěru právnímu nemohl dojíti.

Čís. 5906.

Věcné oprávnění ku sporu jest otázkou hmotného práva, k níž, pokud zákon jinak nestanoví, nelze hleděti z úřadu. Stalo-li se přece tak, jde o nesprávné právní posouzení.

Na užívání bytu služebního po skončení služebního poměru nevztahuje se ochrana nájemců.

(Rozh. ze dne 31. března 1926, Rv I 402/26.)

Žalobě, již domáhala se žalující obec na bývalém školníku vyklizení služebního bytu, bylo procesním soudem první stolice vyhověno, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvody §u 503 čís. 3 a 4, v pravdě jen dovolací důvod §u 503 čís. 4 c. ř. s., jest opodstatněno. Odvolací soud nepředpokládá proti spisům, že žalovaná strana vznesla námitku nedostatku aktivní legitimace, ve kterémžto případě ovšem by se byl octl v rozporu se spisy ve smyslu §u 503 čís. 3 c. ř. s., nýbrž poukázal výslovně k tomu, že námitka ve směru tom vznesena nebyla, ale obíral se touto otázkou z moci úřední, jsa toho mínění, že k věcné legitimaci stran jest hleděti z úřední povinnosti. Názor tento jest mylný, neboť otázka věcné legitimace jest otázkou hmotného práva, již, pokud zákon nic jiného nestanoví (§§ 155—157 c. ř. s.), v protivě k procesní způsobilosti stran, k jejímž nedostatku podle §u 6 c. ř. s. dlužno hleděti v každém období právní rozepře z úřední povinnosti, nelze zkoumati z úřední moci, nýbrž toliko, když nedostatek věcné legitimace stranou byl namítán, a to v prvé stolici, jinak by k námitce této vzhledem k zázkazu novot v opravném řízení nebylo lze hleděti (sb. n. s. 1594). V důsledku tohoto omylu odvolací soud mylně posoudil věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), když přes to, že nedostatek oprávnění žalující obce k žalobě nebyl namítán, zamítl žalobu z důvodu, že žalobkyni této legitimace se nedostává a že by správně žalovati mohla jen místní školní obec, které přísluší dispozice ohledně školní budovy, byť i majitelkou její byla žalobkyně. Jinak jest žaloba odůvodněna, poněvadž jde o byt naturální (služební), na nějž ochrana nájemců se nevztahuje, a žalovaný ukončením služebního poměru dne 30. září 1925 pozbyl právního důvodu byt nadále užívati (sb. n. s. 1586). Užívá-li však žalovaný bytu bez právního důvodu, jest oprávněna majitelka domu žádati na něm, by byt vyklidil a žalobkyni odevzdal.

Čís. 5907.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

Ustanovení prvního odstavce §u 6 zák. týká se i dědiců ze závěti.

Právoplatně povolené exekuci vyklizením proti zůstaviteli nemůže dědic odporovati pouhým návrhem na odvolání jejího výkonu; jest na něm, by se žalobou domáhal nepřípustnosti exekuce pokud se týče, že exekuční titul jest vůči němu bezúčinným a nevykonatelným.

(Rozh. ze dne 31. března 1926, R II 74/26.)

Usnesením ze dne 12. ledna 1926 povolena byla vymáhající straně proti Terezii V-ové, pokud se týče její pozůstalosti exekuce vyklizením bytu. Anna F-ová, jako dědička povinné Terezie V-ové učinila návrh na odložení této exekuce, pokud se týče navrhla, by odvolán byl příkaz, aby povolené vyklizení bylo vykonáno, tvrdíc, že povinná Terezie V-ová dne 19. listopadu 1925 zemřela, že ji ustanovila dědičkou všech svých věcí a že tudíž na uprázdněný byt po zemřelé Terezii V-ové po rozumu §u 6 zákona ze dne 26. března 1925 čís. 48 sb. z. a n. má právo